

LEERLIJNEN GROEP 3-8: OPZET EN INHOUD

Voor het
nieuwkomersonderwijs

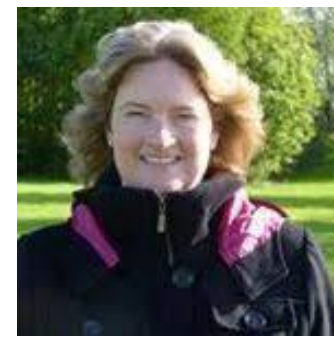
Femke Scheltinga

Femke.Scheltinga@itta.uva.nl

LEERLIJNEN LOWAN-PO

Anita Wieling

Introductiefilmpje

AANLEIDING: AANTAL KNELPUNTEN

- Verschil tussen gestelde doelen en behaalde doelen
- Toetsdoelen versus leerdoelen
- Monitoren blijkt lastig
- Verklarende factoren voor verschillen zijn divers
- Veel variatie tussen scholen
- Veel wisselingen in leerlingpopulatie en teams

GEFORMULEERDE WENSEN EN DOELEN

- Ontwikkeling van meer uniforme (landelijke) leerlijnen
- Leerlijnen en doelen gekoppeld aan aanbod en monitoring:
 - Inzicht vergroten
 - Handvatten voor beredeneerde keuzes in aanbod
- stappenplan dat door individuele scholen op maat is in te zetten

FASERING VAN HET PROJECT

Fase 1:

- Uitwerking eerste 3 domeinen/vakgebieden
- Voorleggen aan klankbordgroep

Fase 2:

- Bijstellen van leerlijnen op basis van feedback
- Uitwerking van andere domeinen, feedback verzamelen

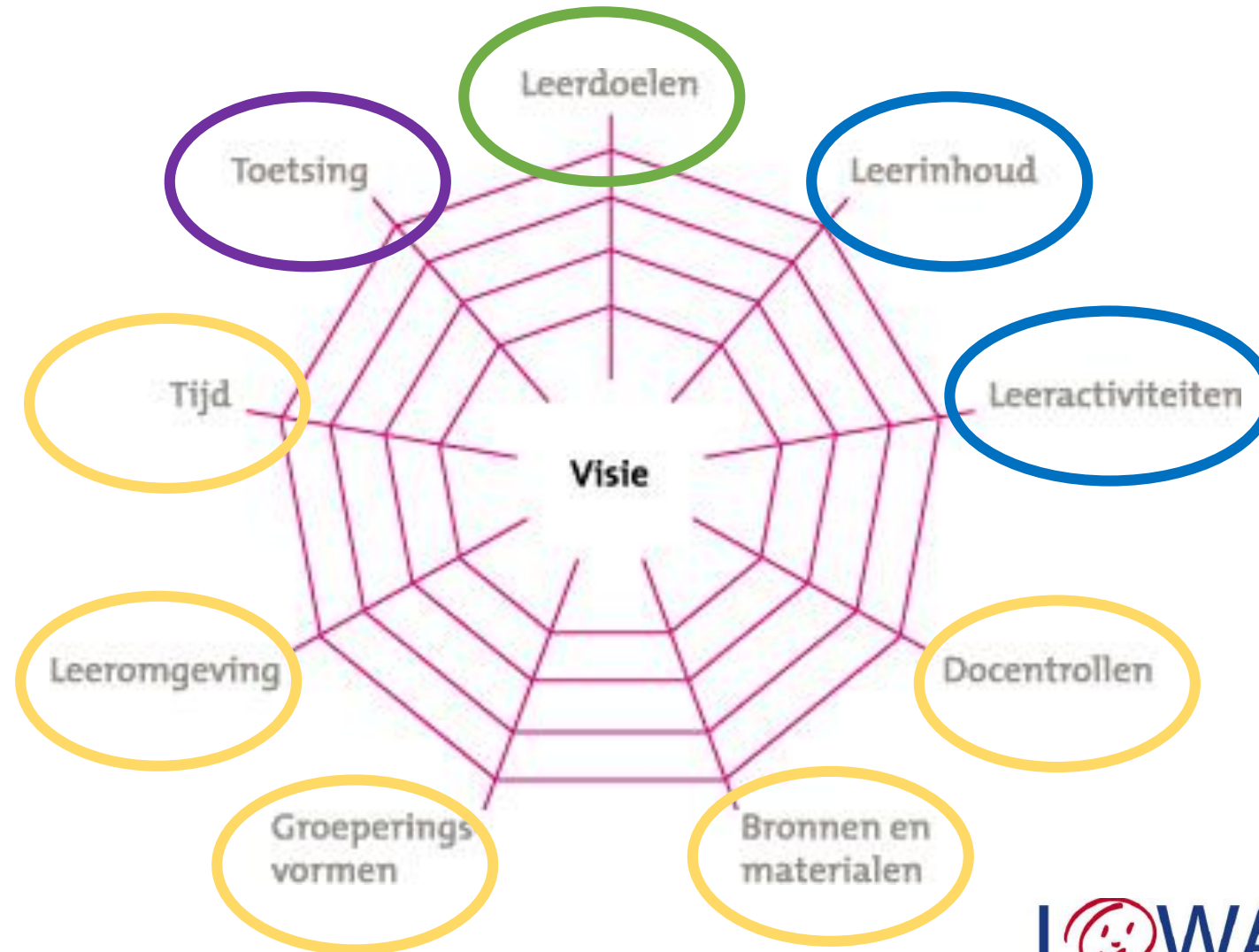
Fase 3:

- Vormgeving

Fase 4:

- Implementatie en eventuele aanscherping

LEERLIJNEN PLANNEN: SAMENHANGEND GEHEEL

Passend perspectief Nieuwkomers: OPP

- Ontwikkelen leerlijnen voor leerroutes
- Aantal domeinen
 - Technisch lezen
 - Rekenen
 - Mondelinge taal

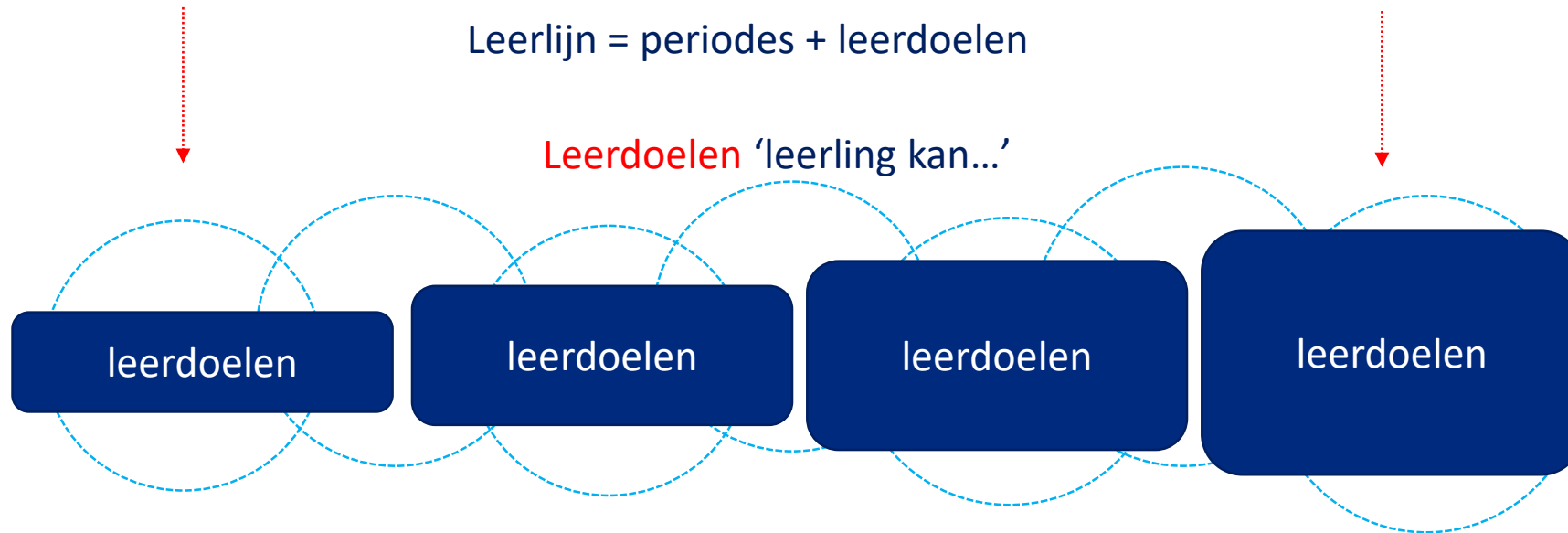
UITWERKING VAN LEERLIJNEN

Uitstroom
naar regulier
onderwijs

Leerlijn = periodes + leerdoelen

Leerdoelen 'leerling kan...'

Gedurende de periodes > bepalen en aanpassen van leerstofaanbod

UITGANGSPUNTEN EN WERKWIJZE

- Gebruik van bestaande brondocumenten: basis/inspiratie
 - O.a. doelen nieuwkomers, SLO, Expertisecentrum Nederlands
 - Keuzes uit doelen, 'vertaald' naar nieuwkomersonderwijs
- Doelen beschrijven expliciet wat ervaren leraren impliciet doen
- Doelen beschrijven de (streef)doelen voor goede doorstroom
- Doelen bouwen voort op kennis en vaardigheden die leerlingen al in hun thuistaal hebben

KEUZE VOOR LEERDOELEN - BEHEERSING

“De leerling kan...”

- Concreet en observeerbaar
- Meetbaar
- Aansprekend en herkenbaar
- Te specificeren naar de nieuwkomer

- Geen afvinklijst!
- Cyclisch
- Herhaald aanbod
- Differentiatie

LEERLIJNEN

Opbouw:

- Voorwaardelijke doelen – minimumdoelen – streefdoelen
alle leerlingen – extra streefdoelen
- Cumulatief
- Herhaald aanbod voor inoefening, automatisering etc.
(cyclisch)

UITWERKING VAN LEERLIJNEN

Overzicht leerdoelen | TECHNISCH LEZEN

6-8 jaar > groep 3-4

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen

- ... begrijpt dat er een relatie tussen geschreven en gesproken taal bestaat **in de moedertaal** en/of **Nederlands**
- ... kan laten zien dat **Nederlandstalige** boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts

Streefdoelen
alle leerlingen

- ... kan frequente **mkm**-woorden vlot lezen zonder

Begin
situatie

Ga bij de leerling na ...

- Kan de leerling lezen in de moedertaal of andere taal?
- Komt de leerling uit een geletterde (thuis)omgeving?
- Is de leerling bekend met het Latijns schrift?
- Wat zijn verschillen en overeenkomsten tussen de moedertaal en Nederlands in klanken en schrift?

Minimale
doelen

- ... kan aangeboden klanken **van het Nederlands** herkennen en onderscheiden
- ... kan gesproken **mkm**-woorden met

PLANNEN VAN LEERDOELEN

Onderwijservaring?

Leeftijd?

Welke
vaardigheden?

Welke
kennis?

- Beginsituatie inschatten
- Tempo bepalen: doelen per periode
- Tussentijds en op vaste momenten evalueren

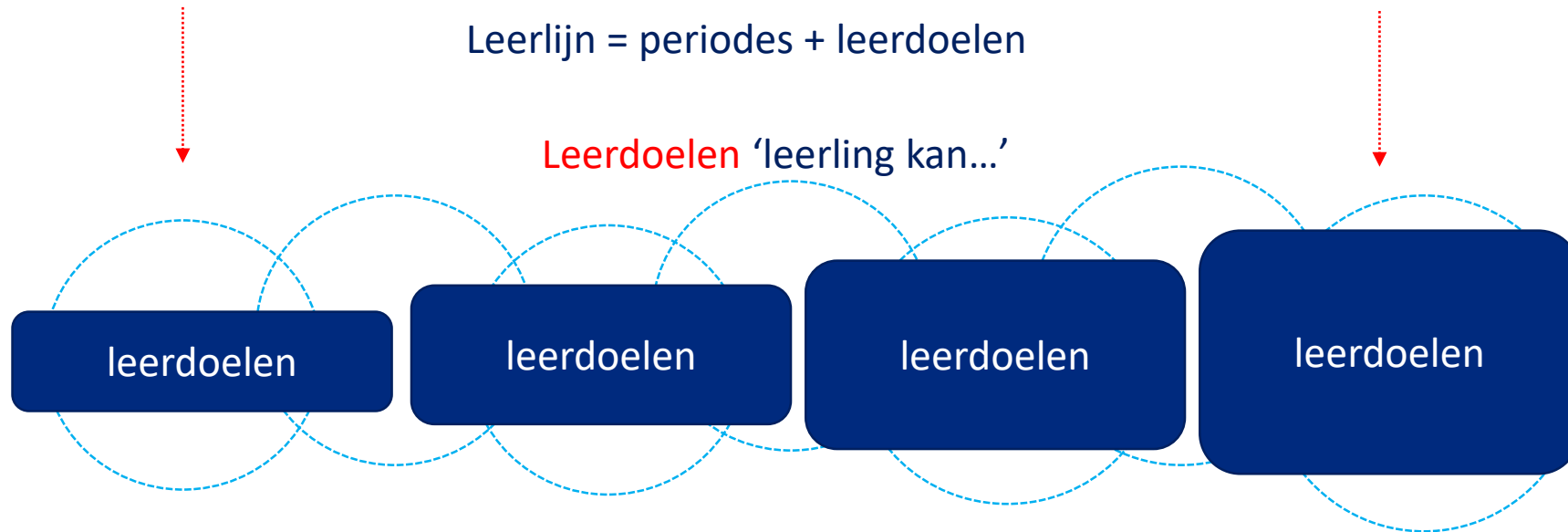
UITWERKING VAN LEERLIJNEN

Uitstroom
naar regulier
onderwijs

Leerlijn = periodes + leerdoelen

Leerdoelen 'leerling kan...'

Gedurende de periodes > bepalen en aanpassen van leerstofaanbod

Periodiek observatie en toetsing: zijn de doelen behaald?

LEERDOELEN OF TOETSDOELEN?

- Wat betekent het als een leerling M3 of dle 5 niet behaalt?
 - *Specifieke rekentekens worden niet herkend?*
 - *Aantal klank-tekenkoppelingen zijn anders in de thuistaal en zijn nog lastig?*
 - *Leest zinnen aarzelend, woord voor woord?*

WELK(E) AANBOD/ONDERSTEUNING HEEFT DE LEERLING NODIG?

De leraar...

- spreekt leerlingen aan op receptieve kennis
- herhaalt in korte, correcte zinnen
- parafraseert
- biedt visuele ondersteuning
- houdt rekening met afstand tot de thuistaal
- et cetera....

KENNISMAKING MET HET MATERIAAL

Wissel uit:

- Hoe zou je dit inzetten?
- Welke ervaringen heb je met het leerdoelen?
- Welke vragen heb je nog?

UITWERKING VAN LEERLIJNEN

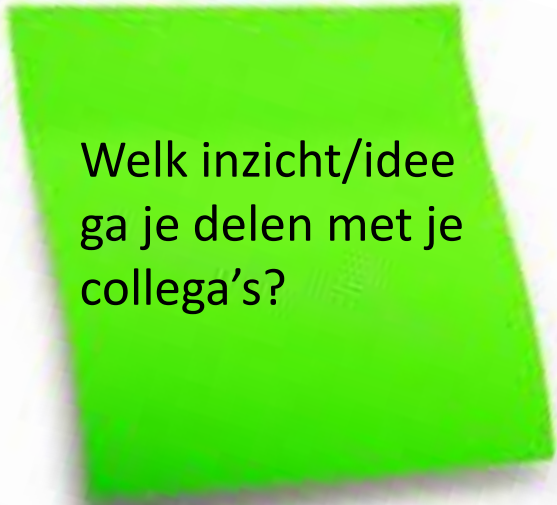
- ‘Groeiende webpagina’:
 - Overige domeinen
 - Tips voor NT2-didactiek
 - Lesinkijkjes
 - Animaties
 - Geen ‘statische’ documenten
 - www.lowan.nl/po/leerlijnen

'exit-poll'

Wat heb je nodig om
met een leerlijn aan
de slag te gaan?

Welk inzicht/idee
ga je delen met je
collega's?

Heb je nog tips of
suggesties?

Vragen of contact?

femke.scheltinga@itta.uva.nl